

**ПСИХОЛОГІЧНІ ВЕКТОРИ
РОЗВИТКУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ:
РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕННЯ**

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
4-5 жовтня 2019 року

ЗМІСТ

<i>Андрійчук І. П.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ.....	8
<i>Борисенко З. Т.</i> ПРОФЕСІЙНА САМОСВІДОМІСТЬ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ: ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ДЕТЕРМІНАНТИ.....	11
<i>Володарська Н. Д.</i> ФОРМИ Й МЕТОДИ ВЗАЄМОДІЇ ОСОБИСТОСТІ ТА СПІЛЬНОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	14
<i>Волошин С. М.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА В УМОВАХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	16
<i>Гаврищак Л. І.</i> ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ МІГРАЦІЙНИХ УСТАНОВОК СТУДЕНТІВ.....	18
<i>Галян А. І.</i> ГУМАНІТАРНА ПАРАДИГМА В ОСВІТІ: ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ....	21
<i>Галян І. М.</i> КУЛЬТУРА ГІДНОСТІ ЯК ПРІОРИТЕТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ПРАКТИКИ.....	23
<i>Галян О. І.</i> РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: КОМПЕТЕНТІСНО-ПРОДУКТИВНИЙ ПІДХІД.....	26
<i>Гера Т. І.</i> ПСИХОКОРЕКЦІЯ СПІВЗАЛЕЖНОСТІ ЯК БАЗОВИЙ ВЕКТОР ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.....	28
<i>Горбачова О. Ю.</i> ПРОСТІР ВІДНОСИН В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ	31
<i>Гриник І. Я.</i> СПЕЦИФІКА ВІРТУАЛЬНОЇ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ.....	33

Андрійчук І. П.
Кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри практичної психології
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка
(м. Тернопіль)

ОСНОВНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ

Сучасні умови розвитку економіки та суспільства загалом передбачають наявність у сучасної шкільної молоді не лише сукупності знань, а й сформованих творчих можливостей, здатності до самореалізації у подальшій професійній діяльності творчого характеру. Тому перед закладами освіти постає важливе завдання розвитку творчого потенціалу підростаючого покоління, що, своєю чергою, вимагає удосконалення навчального процесу з урахуванням психологічних закономірностей всієї системи особистісних якостей школярів.

Практично жодна із психологічних теорій не оминає питання спонукування до активності, тобто мотивації. Саме тому проблема мотивації творчості є чи не однією із найскладніших і актуальних проблем психології творчості та висуває на порядок денний ряд питань, над якими працює сьогодні наука. Зокрема, вплив індивідуально-психологічних особливостей особистості на формування і розвиток мотивації до творчості, фактори впливу зовнішніх та внутрішніх мотивів на активізацію творчості, якісні та кількісні параметри дії мотивуючих факторів та ін.

Проблема мотивації досліджується у психології досить широко (Л. Божович, М. Боришевський, Л. Виготський, Ю. Гільбух, Т. Гордєєва, Є. Ільїн, Г. Костюк, О. Лазурський, О. Леонтєв, С. Максименко, А. Маркова, М. Матюхіна, С. Рубінштейн, В. Семиченко, Д. Узнадзе, Ю. Швалб, П. Якобсон, У. Джемс, Ж. Піаже, Х. Хекхаузен, та ін.), своєрідний погляд мали і представники гуманістичної психології (А. Маслоу, К. Роджерс, Г. Олпорт), але, незважаючи на велику кількість робіт у цій галузі, її не можна вважати повністю розв'язаною.

Творчість є складним соціально-психологічним явищем. Щоб вона проявлялась на особистісному рівні, її необхідно формувати та розвивати. А іноді й стимулювати особу до творчої діяльності.

Поняття творчого потенціалу особистості нерозривно пов'язане зі змістом творчої діяльності особистості. У сучасних дослідженнях (В. Роменця, Я. Пономарьова, В. Моляко та ін.) розглядаються характерні показники, що відрізняють творчість від рутинної діяльності (як навчальної, так і професійної). Найголовнішими серед них можна визнати такі: наявність проблеми, суперечності, що вимагає активної діяльності особистості, спрямованої на розв'язання; процес творчої діяльності або її

продукт мають відрізнятися новизною та оригінальністю; результат творчості має бути значущим у соціальному й особистісному плані. Це означає, що він може бути цінним як для суспільства взагалі, так і для саморозвитку дитини, що залучена до творчої діяльності.

Як зазначає І. Біла, формування власної творчості, творчого потенціалу починається з раннього дитинства. Поінформованість у проблемах творчого розвитку дає змогу пришвидшити успіх зростання, формування творчої особистості [1].

Головною тезою системи освіти сьогодні є положення, за яким педагогічний процес ґрунтується на психології розвитку дитини, а точкою відліку в оновленні змісту, форм і методів навчання та виховання є ідея цінності її як творця. Вирішального значення набуває проблема виявлення та забезпечення сприятливих умов для особистісного становлення, творчої самореалізації дитини, формування у неї активно-пізнавального, творчого ставлення до реального світу, вміння успішно орієнтуватися в усьому розмаїтті предметів і явищ, озброєння способами діяльності, стратегіями мислення.

Аби розв'язати питання на рівні практики, потрібний детальний розгляд ряду окремих проблем. А саме: з'ясування сутності поняття "творчість", і, зокрема, "дитяча творчість"; виявлення основних критеріїв її розвитку та аналіз проявів і формування творчих дій на етапі дитинства. При цьому необхідно з'ясувати методи виявлення дитячої творчості, а також ефективні засоби стимулювання мотивації творчих проявів у дітей [1, с. 76].

Аналіз психолого-педагогічної літератури та власний досвід уможливили визначити умови формування творчої активності учнів, серед яких: 1) використання системи позитивних мотивів і стимулів у роботі вчителя; 2) спонукування учнів до самостійної діяльності; 3) створення проблемних ситуацій, що потребують творчого розв'язання.

Психологічна наука й практика зосередили увагу на пошуку технологій навчання, які б забезпечували різнобічний розвиток особистості школяра, сприяли його самовираженню, творчій активності, розвитку уяви та фантазії. Наслідком таких пошуків є сучасні технології навчання та, зокрема, концепція Нової української школи [2].

Отже, підсумовуючи, варто наголосити, що на сучасному етапі розвитку освіти творчість стає не винятковою якістю окремих особистостей, а необхідною формою діяльності людини. Умовою адекватного особистісного самовизначення є постійний розвиток діяльності, розкриття та збагачення всіх здібностей дитини. Саме це є основою взаємодії вчителя і учнів упродовж усього періоду їхньої співпраці.

Література

1. Біла І. М. Психологія дитячої творчості. Київ, 2014. 238 с.
2. Попова Н. А. Розвиток творчої активності молодших школярів шляхом упровадження сучасних педагогічних технологій в освітній процес. URL: <https://webcache.googleusercontent.com>.